

In deze studie zullen we het verschil leren zien tussen de menselijke cultuur en de cultuur van het Koninkrijk van God.

A. MENSELIJKE CULTUUR

Alle voorkomende relaties tussen mensen en de wijze waarop mensen zich gedragen, *worden sterk beïnvloed door hun cultuur*. Maar wat is cultuur?

1. Definitie van "cultuur"

a. De 'cultuur'

De cultuur van een bepaalde groep mensen op een bepaald tijdstip in de geschiedenis bestaat uit:

- i) hun wereldbeschouwing;
- ii) hun waarheden;
- iii) hun geloof (of bijgeloof);
- iv) hun waarden;
- v) en hun ervaringen,

b. Deze 5 elementen worden uitgedrukt in:

- i) hun overtuigingen of beschouwingen (o.h.g.v. wetenschap, filosofie, geloof, ethiek);
- ii) hun gedrag (manier van doen, gewoonten, gebruiken, tradities, ontspanning, vermaak);
- ii) hun relaties (nationale relaties als volk; zakelijke als zakenmannen; sociale als burens, vrienden, huwelijk en gezin; internationale met andere rassen en volken);
- iii) hun instellingen (onderwijs, rechtspraak, sociaal-medische diensten; godsdienst);
- iv) hun erfgoed (klederdracht, taal, muziek, poëzie, verhalen, kunst, dans, sport, humor).

2. De oorsprong van de menselijke cultuur.

a. Het begin.

De hoofdstukken 1-11 in Genesis beschrijven het begin van de menselijke cultuur op aarde. Ze beschrijven het begin van het materiële heelal, het begin van de mensheid (Genesis 1-2), het begin van Gods openbaring van zijn wil (Genesis 1:28-29; 2:15-17), het begin van de zonde van de mensheid, het begin van het menselijk lijden en het begin van Gods verlossingsplan (Genesis 3). Tenslotte wordt het begin beschreven van het menselijke familieleven, de menselijke beschaving (Genesis 4:16-22) en de verschillende volken op aarde.

Volgens de bijbel ligt de oorsprong van de menselijke cultuur bij het begin van de geschiedenis van de wereld.

b. De grote scheiding.

Het gevolg van de eerste algemene scheiding tussen de mensen in de wereld en de levende God was hun *vernietiging* door de zondvloed (Genesis 6-8). Het gevolg van de tweede algemene scheiding tussen God en de mensen was hun *verdeling in verschillende talen en volken* (Genesis 10:1-11:9). Daardoor verspreidden de verschillende taalgroepen en volken zich over de hele wereld. De verspreide volken namen hun gezamenlijke kennis met zich mee. Deze kennis bestond uit kennis over de enige ware en levende God, de schepping, de zondvloed, de landbouw en industrie, de bouw van grote steden en de uiteindelijke verspreiding van de volken over de wereld. Maar nadat de volken eeuwenlang van elkaar gescheiden hadden geleefd, vergaten of verdraaiden zij hun oorspronkelijke kennis over God en over de grote historische gebeurtenissen uit de begintijd van de wereld. Zij voegden ook mythes en uitleggingen vanuit hun eigen fantasie daaraan toe. Terwijl God door zijn profeten de ware kennis van God en Gods heilsgeschiedenis onder zijn volk (Israël) levend en zuiver hield, werd deze kennis door de andere volken vergeten of verdraaid totdat het helemaal niet meer herkenbaar was. Zo ontwikkelden de verschillende volkeren ook verschillende culturen (verschillende wereldbeelden, verschillende geloven en bijgeloven,

verschillende waarheden en waarden, verschillende ervaringen, verschillende levensstijlen en gebruiken, en verschillende instellingen). Zij onderdrukten of vervingen de waarheid door hun goddeloosheid en ongerechtigheid (Romeinen 1:18,25) en ontaarden steeds meer (Romeinen 1:24-32). Zij kenden de enige ware en levende God (de HERE) en zijn openbaring niet meer. Zij bedachten hun eigen afgodendiensten of eigenzinnige godsdiensten, ontworpen hun eigen filosofieën, vertelden grillige mythes over hun oorlogen in de oudheid, enz. Al deze zaken droegen ertoe bij dat de verschillende menselijke culturen in de wereld tot stand kwamen.

Vandaag de dag zouden de volken op deze wereld zich maar moeilijk kunnen voorstellen dat ze aan het begin van de geschiedenis allemaal dezelfde oorspronkelijke cultuur bezaten!

3. De kennis van "goed en kwaad".

Hoe weten alle mensen van nature wat "goed" en wat "kwaad" is?

a. Kennis wordt in de schepping geopenbaard.

God openbaart een aantal van zijn waarheden door de schepping (Psalm 19:1-5a). Door de schepping en zijn oneindigheid, schoonheid, orde en grote creatieve variëteit te observeren, kunnen mensen iets gaan zien en begrijpen van Gods onzichtbare hoedanigheden. Ze kunnen iets gaan zien en begrijpen van zijn eigenschappen, zoals zijn onmetelijke macht en zijn goddelijke werkelijkheid of aanwezigheid (Romeinen 1:19-20). Wie de tijd neemt om de schepping te bestuderen, wordt zich bewust dat er een God is en dat Hij heel groot is.

b. Kennis wordt in het hart geopenbaard.

God openbaart een aantal van zijn waarheden in het hart en geweten van elk mens (Romeinen 2:14-15). Mensen kennen en begrijpen Gods zedelijke waarheden en waarden door te luisteren naar de stem van hun hart of hun geweten. Wie zich erop toelegt om zorgvuldig te luisteren, weet dat God elk mens de volgende geboden opdraagt: "Je mag niet doodslaan", "Je mag geen overspel plegen", "Je mag niet stelen" en "Je mag niet liegen of een vals getuigenis afleggen".

4. De goede en slechte aspecten van elke menselijke cultuur.

a. De goede aspecten van elke menselijke cultuur.

Alle culturen hebben *goede en dus rechtmatige aspecten*. Bijvoorbeeld: onomkoopbare politici en zakenlieden, goede wetten en eerlijke rechters (Deuteronomium 16:18-20), hardwerkende arbeiders en beschaafde burgers (1 Koningen 10:1-9), hulporganisaties en vriendelijke en liefdevolle relaties.

b. De slechte aspecten van elke menselijke cultuur.

Maar, omdat alle mensen zondaars zijn (d.w.z. zij missen het doel, dat God voor hen heeft), hebben ook alle culturen *zondige en daarom onwettige aspecten*. Hun wereldvisie is vaak gebaseerd op niet-christelijke filosofieën, ideologieën of godsdiensten. De dingen, waar mensen vanuit hun cultuur in geloven, zijn vaak gebaseerd op misleidende menselijke verzinsels of onwaarheden. De waarden, waar mensen vaak hun gedrag binnen hun cultuur op afstemmen, zijn dikwijls onjuist of immoreel. De ervaringen, die in hun cultuur vaak worden geprezen – zoals die van zekere religieuze bewegingen, drugs of seks – zijn juist vernietigend. De vormen van gedrag en levensstijl, die hun cultuur hen voorschrijft, zijn eeuwenlang door mensen opgelegd en zijn dikwijls discriminerend of destructief. De politieke, wettelijke, economische, opvoedkundige en sociale instellingen van elke cultuur herbergen vaak bedekte misdaad, onderdrukken minderheidsgroepen of bevorderen diverse vormen van zonde. En de manier van omgang met elkaar, die door de menselijke cultuur worden bepaald, is dikwijls afbrekend in plaats van opbouwend. *De zondige aspecten* van elke cultuur misleiden, verdierlijken en beschadigen vaak hun eigen mensen. Let bijvoorbeeld eens op

hoe de zondige wereldse cultuur Israël is binnengedrongen (Jeremia 7:22-28; 10:1-5). Let op de kenmerken van de wereldse cultuur in de laatste dagen (2 Timoteüs 3:1-5).

Bespreek. Wat zijn voorbeelden van goede en dus legitieme aspecten van jouw historische (menselijke) cultuur? En wat zijn voorbeelden van slechte en dus onwettige aspecten van jouw historische cultuur? Wees zo gedetailleerd mogelijk in het benoemen van de voorbeelden.

B. DE CULTUUR VAN HET KONINKRIJK VAN GOD.

1. Definitie van het koninkrijk van God.

Het koninkrijk van God is het koningschap, de absolute heerschappij (leiding) en de soevereiniteit (almacht) van God (Jezus Christus) over allen en alles.

In het bijzonder is het koninkrijk van God het koningschap en de heerschappij van God (Christus) welke erkend wordt in de harten van Gods mensen en dat werkzaam is in hun levens. Het is gebaseerd op de verzoening door Jezus Christus en het werk van de heilige Geest en het resulteert in:

- i) hun volkomen verlossing van begin tot einde;
- ii) de vestiging van een steeds groeiende Gemeente (Kerk) op aarde;
- iii) hun invloed op elk terrein van het menselijk leven: intellectueel, fysiek, emotioneel, sociaal en geestelijk;
- iv) (uiteindelijk) hun eeuwige woning in een volkomen vernieuwde hemel en op een volkomen vernieuwde aarde bij de wederkomst van Jezus Christus.

2. Aspecten van het koninkrijk van God.

a. Gods heerschappij wordt erkend in de harten van zijn mensen en is werkzaam in hun levens.

Het koninkrijk van God is de heerschappij van God in de harten van zijn mensen (Lucas 17:21) en het is werkzaam in alle delen van hun leven (Matteüs 7:21).

- i) De gelijkenis van het zelfgroeiende zaad (Marcus 4:26-29) leert dat God alleen de Auteur is van geestelijke groei, d.w.z. van de vestiging en voortgang van zijn koningschap in de harten en levensterreinen van mensen op aarde.
- ii) De gelijkenis van het gist (zuurdesem)(Matteüs 13:33) leert dat, wanneer Gods koningschap eenmaal gevestigd is in de harten van christenen, het zijn proces van invloed zal voortzetten totdat het alles veranderd en vernieuwd heeft.
- iii) De gelijkenis van het mosterdzaadje (Matteüs 13:31-32) leert dat, hoewel het koninkrijk van God een heel klein begin had, het tot geweldige grote resultaten zal uitgroeien.
- iv) De Bergrede (Matteüs 5-7) leert dat het koninkrijk van God gezocht moet worden boven alle andere inspanningen van de mens (Matteüs 6:10,33). Het koninkrijk van God stelt alle andere - familiale, nationale, politieke, ideologische, theologische en culturele - verhoudingen in de schaduw.
- v) De vergelijking van Matteüs 13:31 met Marcus 4:30 bewijst dat de uitdrukkingen "het koninkrijk van de hemelen" en "het koninkrijk van God" precies hetzelfde betekenen.

b. Gods heerschappij bewerkstelligt de volkomen verlossing van zijn mensen.

Het evangelie is "het goede nieuws over het koninkrijk van God" (Handelingen 8:12; 20:24-25; 28:30-31). Dit koninkrijk is gekomen met de eerste komst van Jezus Christus (Marcus 1:14-15; Matteüs 12:28).

De verlossing van een christen begint bij zijn wedergeboorte. Gedurende zijn hele leven op aarde wordt de christen steeds meer en meer verlost van de schuld, smet en macht van de zonde. Bij de wederkomst van Christus, wordt het lichaam van de christen van de dood verlost (1 Korintiërs 15:26; Filippenzen 3:20-21) en zijn persoonlijkheid aan Christus gelijkvormig gemaakt (1 Johannes 3:1-3). Dan is zijn verlossing pas helemaal voltooid en volmaakt.

Wie zich bekeert en in Jezus Christus gelooft, gaat het koninkrijk van God binnen (Marcus 1:14-15). "Het binnengaan" of "beërven" van het koninkrijk van God betekent precies hetzelfde als "opnieuw geboren worden" (Johannes 3:3-8), "verlost worden"

(Marcus 10:25-26) of "gerechtvaardigd worden door het geloof (1 Korintiërs 6:9-11). Wanneer iemand christen wordt, wordt hij bevrijd uit het rijk van de duisternis en overgebracht naar het koninkrijk van Christus (Kolossenzen 1:13). Vanaf zijn bekering betreft het koninkrijk van God elk aspect van zijn leven. Mensen die bij de Koning der koningen horen, dienen ook een koninklijke levensstijl hebben (de Bergrede, Matteüs 5-7)!

c. Gods heerschappij bewerkstelligt het ontstaan van de christelijke Gemeente.

i) Wanneer mensen het evangelie horen, in Christus geloven en verzegeld worden door de heilige Geest, gaan zij onderdeel uitmaken van het wereldwijde Lichaam van Christus (de Gemeente), waarvan *Koning Christus het Hoofd* is (Efeziërs 1:13,20-23). De christelijke gemeenten (de Gemeente) zijn de zichtbare gemeenschappen van mensen die in hun hart God (Christus) als Koning erkennen (Matteüs 13:24-30; 16:18-19; Handelingen 20:17-28).

ii) De Gemeente omvat Gods uitverkoren kinderen en zij hebben een *koninklijke*, priesterlijke en profetische roeping en opdracht in deze wereld (1 Petrus 2:4-10). Zij dienen het zout der aarde te zijn en het licht in deze wereld (Matteüs 5:13-16).

iii) Toch leert de gelijkenis van het onkruid (Matteüs 13:24-30,36-43) dat het koninkrijk van God of de Gemeente (Kerk) in zijn huidige vorm, vanaf de eerste komst tot aan de tweede komst van Christus, *een gemengde gemeenschap* is. In elke plaatselijke gemeente kunnen mensen zitten die nog steeds ongelovig of nog niet opnieuw geboren zijn. Gelovigen betrekken niet-gelovigen in de activiteiten van hun gemeente om hen op die manier goed te kunnen beïnvloeden. Gelovigen dienen zich niet door de levensstijl van ongelovigen te laten beïnvloeden, maar moeten juist een goede invloed op hen uitoefenen (Jeremia 15:19)! Gelovigen moeten zich niet aan de wereldse vormen en normen aanpassen, maar dienen steeds te veranderen en vernieuwde mensen te worden zoals God dat wil (Romeinen 12:1-2)! Tijdens de Reformatie verkondigde de christelijke Kerk (Gemeente): "De Kerk van de Reformatie moet altijd reformeren" (ecclesia reformata semper reformanda), d.w.z. de Kerk moet voortdurend veranderen naar "alleen de bijbel" (soli scriptura), "alleen door genade" (soli gratia), "alleen door geloof" (soli fidei) en "alleen God zij de eer" (soli Deo gloria)! Zo dient de Gemeente (Kerk) steeds een verbeterde vorm aan zichzelf te geven en aan het leven daaromheen!

d. Gods heerschappij bewerkstelligt verbetering van individuele mensen en samenlevingen.

Door de hele geschiedenis heen hebben activiteiten van christenen in hun familie en samenleving geleid tot: gelukkige en gezonde families, het ontstaan van klinieken en ziekenhuizen, zorg voor melaatsen en andere verschoppelingen, hulp aan blinden, doven en gehandicapten, ondersteuning van arme en onderdrukte mensen (Matteüs 11:4-6), betaling van belasting aan de overheid, weerstand tegen afpersing en corruptie en bevordering van gerechtigheid en gezonde ethiek, etc (cf. Lucas 3:10-14).

e. Gods heerschappij leidt uiteindelijk tot een verlost heelal.

Bij de wederkomst van Christus zal hij al het "onkruid" uit zijn koninkrijk in haar huidige fase verzamelen en in het vuur werpen (Matteüs 13:36-43). "Onkruid" is een symbool voor alles wat vóór de wederkomst van Christus zonde op aarde veroorzaakt (verleidingen). Het is tevens een symbool voor alle mensen die vóór de wederkomst van Christus het kwade doen (slechte mensen). Alleen de rechtvaardige mensen zullen het koninkrijk van God in haar finale fase beërven (Matteüs 25:31-34,46). Niets onzuivers, beschamends of bedrieglijks zal dan in het koninkrijk meer binnen kunnen komen (Openbaring 21:1-2,9-10,27).

Pas bij de wederkomst van Christus breekt "de tijd van de wederoprichting aller dingen" aan (de tijd van het volledige herstel, de tijd voor de vernieuwing van alles) (Handelingen 3:21). Dan bereikt het koninkrijk van God zijn uiteindelijke en volmaakte vorm, bestaande uit een nieuwe hemel en een nieuwe aarde met het "nieuwe of hemelse Jeruzalem". Dit hemelse Jeruzalem is niets anders dan de "bruid van het Lam", dat wil zeggen: Gods gelovige kinderen uit zowel het Oude als het Nieuwe Testament, de christelijke Gemeente die alle verlost en ooit geleefd hebben (cf. Jesaja 54; Galaten 4:24-27; Hebreërs 11:9-10,13-16; 12:22-24; 13:14).

In onze tegenwoordige tijd vóór de wederkomst van Christus *lijkt* Gods almachtige heerschappij vaak afwezig te zijn. Maar dat betekent nog niet dat God niet *werkelijk* almachtig is of niet *werkelijk* heerst. Volgens 2 Petrus 3:9 is God geduldig met de mensen op aarde, omdat hij wil dat zij tot bekering komen.

3. Bijzondere kenmerken van het koninkrijk van God.

a. Het koninkrijk van God heeft een huidige en een toekomstige vorm.

In zijn *huidige vorm* is het koninkrijk van God als Christus die "de zonen van het koninkrijk" in deze wereld zaait, terwijl de duivel "de zonen van het kwaad" er tussenin zaait. In de huidige vorm zijn de duivel en de "zonen van het kwaad" nog aanwezig en actief, maar in de toekomstige vorm van het koninkrijk van God zullen zij volkomen verwijderd zijn (Matteüs 13:36-43)! Over de hele wereld worden mensen bevrijd van zonde en boze machten. Ze worden door de prediking van het evangelie onder de heerschappij van Christus gebracht (Matteüs 12:28; 19:14; Kolossenzen 1:13). Maar de afstammelingen van Gods kinderen, die weigeren de Koning van het koninkrijk te ontvangen, zullen uit het koninkrijk van God worden verbannen (Matteüs 8:11-12). Het Koninkrijk van God wordt alleen gegeven aan een volk, dat de vruchten daarvan opbrengt (Matteüs 21:2-45). Bij de wederkomst van Christus zullen alle slechte mensen en alles wat zonde op aarde veroorzaakt radicaal uit het koninkrijk van God worden verwijderd (Matteüs 13:36-43)! In zijn *toekomstige vorm* is het koninkrijk van God absoluut volmaakt (Openbaring 21:27).

b. Het koninkrijk van God is zowel een openbaring als een mysterie.

Het koninkrijk van God wordt *een openbaring* voor mensen die hun hart openen voor "het zaad" (het Woord van God) of "de boodschap van het koninkrijk". Als gevolg daarvan dragen zij vrucht (Matteüs 13:23). Maar het koninkrijk van God blijft *een mysterie of een raadsel* voor mensen die hun hart verhard laten blijven. Dat deden bijvoorbeeld de Israëlieten in de tijd van de profeet Jesaja. Daarom sloot God hun oren en ogen, opdat zij niet langer zijn boodschap konden begrijpen (Jesaja 6:9-10). Dat deden ook de Farizeeërs in de tijd van Christus. Daarom bleef de boodschap van Christus een raadsel (een gelijkenis die zij niet begrepen) voor hen (Matteüs 13:10-17; Lucas 8:10).

c. Het koninkrijk van God is in de wereld, maar niet van de wereld

Het koninkrijk van God is "*in de wereld*", onder ons, in ons hart, praktisch en zichtbaar aanwezig in ons leven (Lucas 17:21). Gelovigen verkondigen en onderrichten mensen over het koninkrijk en de gerechtigheid van God (Matteüs 5:19-20). En toch is het niet – zoals alle andere koninkrijken op aarde – "*van deze wereld*" (Johannes 17:14-16; 18:36). Het is geen koninkrijk met een aardse politieke regering en een militair apparaat. Het is een koninkrijk dat oppermachtig vanuit de hemel door Jezus Christus wordt geregeerd. Daarom heeft de Gemeente of het koninkrijk van God in haar huidige vorm geen wereldwijde regering en voert het ook geen heilige oorlogen.

d. Het koninkrijk van God begint klein, maar zal uiteindelijk alles vervullen.

Het koninkrijk van God kwam met de eerste komst van Jezus Christus (Marcus 1:14-15; Matteüs 12:28). Het was *in het begin erg klein*. Geleidelijk ontwikkelt het koninkrijk zich *totdat het alles zal vervullen*. Dit leren de gelijkenissen van het mosterdzaadje en van het gist (Matteüs 13:31-33). Het koninkrijk van God zal tenslotte alle aardse, politieke, economische, militaire en godsdienstige koninkrijken verpletteren en tot een einde brengen. Zelf zal het de hele nieuwe aarde vullen en het zal nooit vernietigd worden (Jesaja 9:5-6; Daniël 2:34-35,44-45; Matteüs 28:18). Het koninkrijk van God zal eeuwig duren!

C. DE VERANTWOORDELIJKHEID OM TE VERANDEREN.

Alle bestaande verhoudingen tussen mensen en de manier waarop mensen zich gedragen, *worden sterk beïnvloed door hun eigen historische cultuur*. Maar, deze verhoudingen zijn ook *door God voorgeschreven in de bijbel*. Daarom staat het werkelijke gedrag van mensen, als gevolg van hun eigen historische cultuur, voortdurend in een spanningsveld met het voorgeschreven gedrag

volgens de cultuur van het koninkrijk van God! In elk land ter wereld bestaat er altijd een spanning tussen de historische cultuur van dat land enerzijds (de historische context: hoe mensen leven) en de cultuur van Gods koninkrijk anderzijds (de culturele context: hoe mensen behoren te leven)! Daarom is er ook in elke christen altijd een zekere spanning tussen leven naar zijn zondige natuur, dat aansluiting vindt bij de zondige en illegale aspecten van zijn historische cultuur, en leven naar de heilige Geest, dat aansluit bij de cultuur van het koninkrijk van God (Galaten 5:16-26)!

Elk menselijk wezen wordt geboren, groeit op en leeft binnen een bepaalde menselijke cultuur, die zowel goede als kwade aspecten kent. Elke niet-christen gelooft en weet niet beter dan dat zijn historische cultuur de manier waarop hij kan, mag of hoort te leven, bepaalt. Als deze mensen echter opnieuw geboren worden en gaan horen bij het koninkrijk van God, moeten zij zich meer en meer aanpassen aan de cultuur van Gods koninkrijk. Zij zullen verandering aan moeten brengen in hun kijk op de wereld, geloof en bijgeloof, waarheden en waarden. Dit zal tot uitdrukking (behoren te) komen in hun ervaringen, gedrag, relaties, gebruiken en instellingen. Zo zullen zij zich steeds meer en meer voegen naar de cultuur van Gods Koninkrijk (dat geleerd wordt in de geboden en het onderwijs van de bijbel)!

Kortom, als iemand in Christus gaat geloven, moeten niet alleen zijn HART en LEVEN veranderen, maar ook zijn CULTUUR! Christenen ontvangen van God de *culturele opdracht* om de wereld waarin zij leven, te veranderen (Genesis 1:28). Ook ontvangen zij de *grote opdracht* om de mensen in de wereld waarin zij leven, te veranderen (Matteüs 28:18-20)! Christenen worden door God geroepen om het zout van de aarde en het licht in de wereld te zijn (Matteüs 5:14-16), dat wil zeggen: bewust de historische cultuur van elk land te beïnvloeden tot verandering zodat het meer en meer wordt als de cultuur van het koninkrijk van God!

Waarom hebben christenen de verantwoordelijkheid om de wereld of de zondige aspecten van hun eigen historische cultuur, in zoverre deze betrekking hebben op hun eigen leven, te veranderen voor zover dat mogelijk is?

a. Jezus Christus leert christenen de cultuur van Gods koninkrijk eigen te maken.

Tijdens zijn verblijf op aarde leerde Jezus Christus heel veel over "het koninkrijk van God". De enige volmaakte cultuur op aarde is de cultuur van het koninkrijk van God! "De cultuur van het koninkrijk van God" wordt geopenbaard in de bijbel. De bijbel openbaart Gods wereldvisie en Gods waarheden. Het openbaart wat mensen *behoren* te geloven en welke waarden mensen, waar ook ter wereld, *behoren* te hanteren. De bijbel laat zien hoe mensen zich *behoren* te gedragen, zowel in hun persoonlijk leven als in hun sociale verhoudingen en instellingen (Matteüs hoofdstukken 5-7).

b. Jezus Christus draagt christenen op het koninkrijk van God uit te dragen.

Christenen hebben de verantwoordelijkheid om boven al het andere in hun leven Gods koninkrijk te zoeken (Matteüs 6:33). Zij hebben de verantwoordelijkheid om te bidden voor de komst van Gods koninkrijk in het leven van andere mensen en volken (Matteüs 6:10). Zij hebben de verantwoordelijkheid om Gods koninkrijk te prediken aan alle volken op aarde (Matteüs 24:14)! Christenen hebben niet de plicht om de historische cultuur van hun eigen land te veranderen en daar hebben zij ook de kracht niet voor. Maar zij hebben wel de plicht om hun eigen persoonlijke cultuur te veranderen. Daar krijgen zij wel de kracht voor! Toch hebben christenen wel de verantwoordelijkheid om hun volksgenoten op te roepen tot bekering te komen en te veranderen. Zij kunnen een beroep doen op de mensen om elk slecht of zondig aspect te veranderen en om te gaan leven volgens de cultuur van Gods koninkrijk. Daarom worden mensen van alle historische volken – als zij het evangelie van Gods koninkrijk horen – opgeroepen zich te bekeren en tot verandering te komen (cf. Marcus 1:14-15; Handelingen 20:24-25). Zij worden opgeroepen hun wereldvisie te veranderen en hun waarheden, hun geloofsfeiten, hun waarden, hun ervaringen, hun gedrag, hun gebruiken en hun instellingen en relaties te voegen naar de cultuur van Gods koninkrijk!

Christenen hebben niet alleen de opdracht gekregen om mensen tot verandering te beïnvloeden, maar ook om alle andere dingen op aarde te bewaren, te beschermen en ten goede te veranderen (Genesis 1:28; 2:15). *Christus is gekomen om mensen te veranderen en door hen ook hun cultuur!* En Hij wil beginnen met de verkeerde of zondige aspecten van iemands eigen cultuur in zijn eigen persoonlijke leven!

c. Jezus Christus zal bij zijn wederkomst de christenen onovertroffen veranderen.

Hij zal alles herstellen (Handelingen 3:21; Openbaring 21:4-5)! Dat zal Hij doen door alle slechte mensen en alles wat zonde veroorzaakt uit zijn koninkrijk te verwijderen (Matteüs 13:41-43)! Hij zal niet toestaan dat iets onzuivers, beschamends of bedrieglijks zijn koninkrijk in haar uiteindelijke volmaakte vorm binnen zal kunnen komen. Hij zal alleen de goede aspecten van alle historische culturen op aarde in zijn koninkrijk toelaten (Openbaring 21:24-27). De goede aspecten van de historische culturen zijn die, welke in overeenstemming zijn met Gods Woord, die God de eer geven en bestand zijn tegen de test van Gods heilige en rechtvaardige vuur bij het Grote oordeel (1 Korintiërs 3:11-15).

d. Conclusie.

Het is goed wanneer christenen alle aspecten van hun eigen historische cultuur tegen het licht houden van de cultuur van het koninkrijk van God (zoals die in de bijbel geopenbaard wordt) en, waar nodig, veranderingen aanbrengen. Christenen hebben van God de verantwoordelijkheid gekregen om verandering aan te brengen in hun wereldvisie, hun ideeën en waarheden, hun geloof en waarden, hun ervaringen en gedrag, hun instellingen en verhoudingen om zich zo aan te passen aan de cultuur van Zijn koninkrijk!

Zo behoren christenen de cultuur van Gods koninkrijk binnen te brengen in bijvoorbeeld de volgende zaken:

- i) Het christelijke huwelijk.
- ii) De christelijke opvoeding, inclusief tucht.
- iii) Het christelijke onderwijs.
- iv) Het christelijke rechtstelsel.
- v) De christen in de politiek.
- vi) De christen in maatschappelijke instellingen.
- vii) De christelijke relatie tot gestorven voorouders.
- viii) De christelijke relatie tot levende ouders.
- ix) De christelijke relatie tussen mannen en vrouwen.
- x) De christelijke relatie tot de schepping (milieu, ecologie).
- xi) De christelijke houding ten aanzien van bepaalde persoonlijke gewoonten, zoals drugsgebruik, roken, overmatig eten en drinken, overwerken, luiheid, losbandige feesten, gokken, kansspelen, extreme sporten, enz.